

Marieholms 20:an

Medlemsblad för Marieholm 20 eskadern

Nr 40

December 2010

Lite idealitet skadar aldrig

Det är ju ingen stor båt vår MS 20. Den kanske inte har så stora användningsområden heller.

Inte desto mindre har det visat sig att den innehavs av entusiaster som har många strängar på sina lyra – här finns hummerfiskare, makrilldörjare, långseglare, hemmaseglare, bryggseglare, motorentusiaster, inredningsfixare, uppfinnarjockare, solälskare, barnbarnsstimulatorer och mycket annat

Oavsett vem du är, är du välkommen att vara medlem i Marieholm 20 Eskadern Ursprungligen var det bara en prototyp, som skulle dra till sig intresset från hemmaseglare och småfiskare. – Den skulle nog vara en plastversion av en gammal Bohusjulle – stadig i sjön, inte speciellt snabb, rymlig och praktisk. Marieholms bruk engagerade konstruktörer och designare och byggde något som efter visst putsande skulle bli den du och vi andra gillar så mycket idag.

Det är inte så enkelt att fastställa födelseåret men vi har vaskat fram att 1971 är ett bra år för detta. Då kom de första båtarna och de speglade alla regnbågens färger Dovahjortsvit (som IF båten) vit, gul, orange, ljusgrön, blå och röd. Inne i båten sitter en skylt som anger produktionsnummer – det är inte alltid det överensstämmer med segelnumret –men vad gör väl det – vi räknar segelnumret som båtens identifikation.

Det mesta blev ju bra man utvecklade MS 20 till en segelvariant S 20 och en ”kryssarvariant” AC 20.

En sak är kanske inte så bra – elaka tungor viskar, att man satte en motor på en pall och byggde en båt runt den. Trots att det mesta är genomtänkt och bra, så är ju motorn placerad som en gödkalv – väl fastsatt men oåtkomlig för nyfikna fingrar.

Det går väl an så länge allt fungerar, men hakar något upp sig, så krävs det en ormmänniskas vighet att komma åt något.

Då är det tur att Marieholm 20 Eskadern finns. På hemsidan finns det tips om hur man bygger luckor, som förbättrar åtkomligheten.

Nu har Eskadern blivit stor och vittförgrenad. *Vad sägs om medlemmar på orter som Oskarshamn, Kalix, Kolsås i Norge, Hultsfred, Stockholm, Strömstad, Kalmar, Lysekil, Oslo och Parma i Italien* Och då har vi ändå inte nämnt mer än ett fåtal hemmahamnar Tala om spridning och entusiaster för vår båt.

Vi vill ju gärna att alla skall få kontakter med likasinnade i närområdet och jag ber er alla att ta kontakt med ”grannarna” och försöka fixa träffar och seglingar.

Det är ju enkelt på Sveriges västkust – där finns det många båtar men det är lika viktigt om ni bara är 2 eller 3 båtar.

Maila gärna till mig om du har idéer, så skall vi i styrelsen hjälpa till så mycket vi nånsin kan (dempe@swipnet.se))

2011 fyller vår Marieholmaren 40 år som beundrad båt runt om i Norden och Europa

Vi håller på och planerar för att celebrera detta

God jul och ett Gott Nytt Båtår till er alla

Steve Dempe

Ordförande

Marieholm 20 Eskaderns Tekniska möte den 21 oktober 2010 i Göteborg GPS vad kan man använda den till och hur fungerar det?

Tjugosju deltagare infann sig till Tekniska mötet i Nimbus lokaler på Öckerö trots 21 sekundmeter på Vinga och 30 sekundmeter i byarna.

Ordförande Steve Dempe hälsade deltagarna välkomna och introducerade vår medlem Lars Iggström som skulle ge oss en bredare kunskap om GPS och besvara våra frågor.

Lars Iggström hade också tagit med ett utförligt informationsmaterial "Satellitnavigering, En praktisk handledning i GPS och sjökortsplotter" som delades ut till deltagarna. Författare var Lars Iggström.

Lars Iggström informerade oss om att behovet av något hjälpmedel för navigation oberoende av väder uppkom hos den amerikanska militären. Detta hjälpmedel var GPS som betyder Global Positioning System och det togs i bruk år 1995. När GPS tilläts för civilt bruk fanns en störsignal som gav ett fel på +/- 100 meter. Det fungerade bra utomskärs. GPS systemet är uppbyggt kring 24 satelliter som kretsar på drygt 20 000 km höjd i sex olika banor runt jorden. Varje satellit väger ett par hundra kg. I navigatören (GPS-mottagaren) finns en kalender som vet var alla satelliter finns. Avgörande för svstemet är att

satelliternas position och avstånd från jorden är känt. Avståndet erhålls genom att tiden multipliceras med ljusets hastighet. Tiden behöver mätas med mycket stor noggrannhet och därför finns fyra atomur installerade i varje satellit.

Lägesbestämningen sker genom att navigatören får kontakt med tre satelliter. När kontakt finns med fyra satelliter kan även höjden över havet beräknas. För att uppnå bättre noggrannhet i positionsbestämningen kan en GPS-mottagare utrustas med en DGPS, en differentiell GPS. Mottagaren bestämmer då sin position genom bearbetning av satellitsignalerna genom signaler från en korrektionssändare. Med DGPS funktionen förbättras noggrannheten från cirka +/- 50 m till ofta bättre än +/- 10 m. Räkna ofta med sämsta avstånd under 95 procent av tiden, dvs +/- 50 m. DVGPS är en korrektionssändare på långväg som rättar felet och sänder ut till våra mottagare med noggrannheten +/- 5 m. GPS-mottagare med noggrannhet +/- 7-8 cm används vid utsättning av tomtgränser. Vi behöver oftast inte ha noggrannare än +/- 10 m. En korrektionssändare finns på Öckerö, men den kan inte vi utnyttja.

WAAS är ett positionssystem (satellitbaserat korrigeringsystem) som oftast inte används av sjöfarten utan främst av flyget. EGNOS är ett annat positionssystem (satellitbaserat korrigeringsystem). WAAS och EGNOS skulle kunna användas men det blir inte mycket bättre.

Lars Iggström gick också igenom olika instrument. Vid start av en handburen GPS-mottagare t ex Garmin söker den först satelliter och när den fått kontakt tänds olika staplar upp, ju högre dess bättre. På en blank plottersida (ej något sjökort) kan man lägga in waypoints och

få fart och se hur långt det är till nästa waypoint. På en kompassida ser man åt vilket håll man åker. En waypoint kan vara en girpunkt eller en slutpunkt. Flera girpunkter blir en rutt. Så fungerar en navigator om man inte har sjökort.

Fördelen med en handburen GPS-mottagare är att man kan träna på land. Bäring är den kurs som man skall ha för att nå en waypoint. När bäring och kurs till waypoint är samma då är man på rätt väg. Batteriet på en bärbar GPS-mottagare brukar hålla i 10-12 timmar, men används mycket belysning minskar batteritiden väsentligt.

Positionen erhålls i grader och minuter (med tre decimaler). Stryk den sista decimalen.

Med kommandot Page får man upp en plottersida. Här kan man plotta in från t ex Vinga till Källö-Knippla.

Om ni inte gillar plottersidan finns en navigationssida. Här anges distans och bäring.

Sjökortsplotter kan använda ett rastrerat system där man fotograferat sjökort.

Vid vektoriserat sjökort har man använt en mus och gjort ett stort antal punkter som begränsar strandlinjen. Skärpan finns då kvar hur mycket man än förstorar upp bilden. Emellertid om det blir ett antal kryss i bilden så har man förstorat upp bilden för mycket.

Elektroniska sjökort erhålls om man går in på "sjökort" i menyn. Här kan man ta bort fyrar, djupmarkeringar etc. Allt som är kvar kan vara botten, undervattensstenar och bränningar. Kablar kan man inte ta bort. I vanliga sjökort lutar sjömärkena men i elektroniska sjökort står sjömärkena rakt upp.

Lars Iggström gick igenom ett antal GPS-mottagare: Raychard 435 som kostar 8 000 -9 000 kr, Raymarin A60 som kostar 10 000 - 11 000 kr. I den senare kan man dela bilden och ha

sjökort i olika skalor i de två delarna. Till dessa priser kommer avgiften för sjökort, cirka 2 000 kr. Uppdatering av sjökort kostar ungefär halva nypriset. Sjökort uppdateras en gång per vecka medan sjösportkortet uppdateras vart annat år.

Användningen av ytterligare några GPS-mottagare demonstrerades av Lars Iggström med hjälp av några typexempel.

Därefter gavs möjlighet till frågor.

Många intressanta frågor besvarades.

Vikten av att lägga in rätt grundmaterial beskrevs noggrant samt inställningar av GPS-mottagaren. Olika kartsystem beskrevs.

Det finns GPS-mottagare som fungerar både till lands och till sjöss.

Claes Andersson visade en praktisk hållare på en teakplatta med gummit från en musmatta under och därigenom kunde navigatören placeras på olika ställen utan att glida iväg.

Göran Falke visade sin GPS-mottagare, hängande i ett band runt halsen, som innehöll både rundningsmärken på sjön samt kantarellställen i skogen.

Steve Dempe använde sin GPS-mottagare bland annat vid torsk- och hummerfiske för att hitta tillbaka till bra ställen samt för att komma ihåg bra hamnar mm.

Ett antal GPS-mottagare demonstrerades under fikapausen, vilket uppskattades av deltagarna.

Steve Dempe tackade de närvarande medlemmarna och avslutade mötet.

Vid anteckningarna

Willy Nilsson

Tekniska Rutan

Tips

När man skall rigga av masten måste alltid vantskruvarna lossas. Detta innebär att jag skall krypa ned på skarn-däck mellan mantåg och ruff utrustad

med mejsel och tång för att lossa saxpinnarna i vantskruven. Det har med åren blivit en trång och svårbearbetad arbetsplats. Saxpinnen har gärna en tendens att göra motstånd genom att snurra när jag skall bryta upp den.

I vintras fick jag syn på vantskruvslåsningen "Sure Clip II" hos Hjertmans. Det är en rostfri stålklämma med mittdel i brons som kläms fast utanpå vantskruven med en pinne som låser skruven. Det behövs 2 stycken per vantskruv, dimensionen 5/16" och en sats om 4 st. kostar 115 kr.

Det är väl värt priset att slippa klämskador på fingrarna när man jobbar med saxpinnar!

Göran Falke

Två bra saker till din båt

Beställ i god tid innan vårsäsongen

Du kan beställa en bra targabåge

Targabågen är konstruerad av vår ordförande.

Den sitter med två fästen i sargen och alldeles akter om sprayhooden. Praktiskt när man skall ha något att hålla sig i. Targabågen är i rostfritt rör och i mycket bra utförande. Säljes endast till medlemmar och på detta sätt. Beställes hos Björn Helgeson (kassören) och kostar 4 375 kronor och med avhämtning i Göteborg. Mail: bj.he@telia.com eller tel 0702-61 30 18.

Du kan beställa en praktisk platta – Eskaderpeket – som underlättar ombordstignandet och med eller utan gennakerfäste

Den praktiska plattan kan också kallas ett mindre peke. Den är konstruerad av vår sekreterare. Monteras enkelt i fören och sticker ut framför stäven "Peket" är i rostfritt rör och av mycket god kvalitet. Säljes endast till medlemmar och på detta sätt. Beställes hos Björn.

Helgeson(kassören) och kostar 1 800 kronor + frakt (eller avhämtning i Göteborg)

Mail: bj.he@telia.com eller tel 0702-61 30 18.

Medlemsavgiften 2011

Nu är det dags att betala årsavgiften för år 2011.

Årsavgiften är 150:- och då ingår almanackan för år 2011.

Inbetalningskort medföljer. Glöm ej ditt namn.

Har du problem med din gamla motor?

Vi i Marieholm 20 Eskadern har vår egen reparatör

MOTOR HANS

Han finns på västkusten

Du kan få kontakt med honom via vår ordförande tel 070 554 0654 eller via email demp@swipnet.se

Marieholms 20:an

önskar till sist alla

God Jul

och

Gott Nytt Beglingsår

Marieholm 20:an

medlemsblad för

Marieholm 20 Eskadern

c/o Göran Falke

Ängsvägen 3 429 31 Kullavik

Postgiro 159 35 30 – 7

Redaktörer Curt Almgren E-postadress:

cs.almgren@comhem.se

Agneta Dalvåg

agneta.dalvag@astrazeneca.com